

UCHWAŁA NR 630/2019
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 28 czerwca 2019 r.

w przedmiocie opinii Rzecznika Generalnego TSUE Evgeniego Tancheva

Krajowa Rada Sądownictwa w związku z opinią Rzecznika Generalnego TSUE Evgeniego Tancheva przedstawioną w dniu 27 czerwca 2019 r. w sprawach połączonych C-585/18, C-624/18 i C-625/18 przedstawia następujące argumenty, mające na celu wykazanie jej nieprzydatności do wydania wyroku przez Trybunał.

1. W punkcie 91 opinii czytamy, że warunkiem zastosowania procedury prejudycjalnej jest rzeczywista zawisłość przed sądem odsyłającym sporu, w którym sąd ten jest zobowiązany wydać orzeczenie uzależnione od orzeczenia Trybunału oraz że Trybunał nie może zostać pozbawiony prawa badania czy postawione pytanie spełnia wymogi art. 267 TFUE, a w szczególności czy pytanie jest istotne dla sporu głównego. Tymczasem Rzecznik w innych punktach swojej opinii (97-100) pozbawia Trybunał prawa badania tej kwestii. W tym miejscu Rzecznik ogranicza się do stwierdzenia, iż sąd krajowy wskazuje, że ustawa z dnia 21 listopada 2018 r. nie uchyliła ex tunc spornych przepisów prawa krajowego i ich skutków prawnych, co stoi w ewidentnej sprzeczności ze stanem faktycznym. Przypomnieć należy, że w sprawie C -585/18 chodzi o uchylenie niewiążącej opinii KRS, a w dwóch pozostałych sprawach powodowie domagają się ustalenia pozostawania w czynnej służbie sędziowskiej, gdy nikt statusu powodów nie kwestionuje, a skutki ich przeniesienia w stan spoczynku zostały usunięte z mocą wsteczną, co wprost wynika z powołanej ustawy z 21 listopada 2018 r.

2. W punkcie 111 Rzecznik formułuje tezę, że organ zadający pytanie i uznawany za sąd, zgodnie z kryteriami wypracowanymi przez orzecznictwo Trybunału, nie musi korzystać z atrybutu niezawisłości, a nawet stawia tezę, że atrybut „niezawisłości” ma różne znaczenie w zależności od tego, w jakiej sprawie dokonujemy interpretacji. Ta część opinii musi budzić niepokój demokratycznego, praworządnego społeczeństwa.

3. Krajowa Rada Sądownictwa zwraca także uwagę, że Rzecznik nie przeanalizował polskich przepisów krajowych, gdyż w sprawie C-585/18 Izba Dyscyplinarna nie jest właściwa do rozstrzygnięcia sporu głównego, na co zwracał uwagę przedstawiciel Krajowej Rady Sądownictwa.

4. W istocie wnioski opinii Rzecznik opiera się na tezie, której nie stara się udowodnić, iż istotną gwarancją niezawisłości sędziowskiej jest sposób powołania na urząd sędziego. Powszechnie uznaje się, że podstawową gwarancją niezawisłości sędziego jest jego nieusuwalność. Teza Rzecznika, iż do niezawisłości sędziego konieczna jest niezawisłość organu powołującego sędziego, nie znajduje żadnego poparcia w doktrynie prawa, poza hasłami publicystycznymi.

5. Rzecznik potwierdza, że w prawie europejskim nie istnieje jeden model powoływania sędziów. Stwierdzenie takie powinno prowadzić do wniosku, że sposób powoływania sędziów pozostawiono autonomicznej regulacji państw członkowskich. Tymczasem jest inaczej. Rzecznik w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej i tylko Rzeczypospolitej Polskiej formułuje nakaz stosowania zasady kooptacji jako jedynie właściwej i stawia tezę, że tylko sędziowie (w Polsce) gwarantują właściwy wybór członków organu odpowiadającego za selekcję sędziów, w żaden sposób jej nie udowadniając.

6. Rzecznik *expressis verbis* odżegnuje się od stosowania podwójnych standardów, ale jednocześnie formułuje zasady, które sam relatywizuje stwierdzając, że nie w każdym przypadku będą miały one zastosowanie. Rodzi to niebezpieczeństwo wybiórczego, dyskryminacyjnego stosowania prawa, a zatem uderza w fundamentalne zasady Unii Europejskiej – równości państw.

7. Krajowa Rada Sądownictwa zobowiązuje swoich przedstawicieli do złożenia wniosku w trybie art. 113 § 2 Regulaminu postępowania przed sądem z dnia 4 marca 2015 r. (Dz. U. 2015, L 105, s. 1 ze zm.) o otwarcie ustnego etapu postępowania przed TSUE na nowo, a Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa do upowszechnienia zarówno stanowiska Krajowej Rady Sądownictwa, które zostało zwrócone przez Trybunał (niedopuszczone w fazie pisemnej), jak i wniosku o otwarcie ustnej fazy postępowania wraz z jego uzasadnieniem.

8. Rada zwraca się do Przewodniczącego o dostarczenie dokumentów wymienionych w tezie 5, szefom katedr wydziałów prawa wszystkich europejskich uczelni, tak aby zapoczątkować dyskusję na temat sposobu selekcji sędziów, a przede wszystkim związku organu powołującego sędziego z jego niezawisłością. Rada apeluje do wszystkich prawników o wnikliwe zapoznanie się z opinią Rzecznika Trybunału Evgeniego Tanchewa przedstawioną w dniu 27 czerwca 2019 r.

9. Reasumując, Krajowa Rada Sądownictwa uznaje, że opinia Rzecznika Generalnego TSUE nie spełnia standardów opinii prawnej. Zawiera wewnętrzne sprzeczności, jest jednostronna, a także formułuje zasady prawne bez wskazania źródeł prawa, albo zasady nieznanne, które zostały skonstruowane tylko na użytek toczącego się postępowania.